

Vastaus kuntalaisaloitteeseen Rakenteellisen sosiaalityön vaikuttamisaspekti ja hoidon riittävyys osaksi hyvinvointi- ja ehkäisen päihdetyön suunnitelmia

SOTENK 14.12.2021 § 50
2402/00.02.00.04/2021

Joensuun kaupungille on toimitettu Rakenteellisen sosiaalityön vaikuttamisaspekti ja hoidon riittävyys osaksi hyvinvointi- ja ehkäisevän päihdetyön suunnitelmia - kuntalaisaloite. Aloitteeseen on valmisteltu seuraava vastine huomioiden, että osa aloitteessa viitattuihin tehtäviin kuuluu vastaisuudessa hyvinvointialueiden vastuualueisiin. Hyvinvoinnin laaja kokonaisuus on toki niin kuntien kuin hyvinvointialueiden perustehtävää.

Joensuun kaupungin hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2021-2025 ovat pohja paikallisten hyvinvointi-indikaattoreiden edistämiseksi. Ehkäisevään päihdetyöhön on valmistelussa Joensuun kaupungin osalta suunnitelma päihdehaittojen ehkäisemiseksi ja osaltaan Siun Sote valmistelee alueellista suunnitelmaa, jossa voidaan seurata kuntien kanssa yhteisillä indikaattoreilla päihdepoliittista tilannetta. Tehtävä ja vastuut siirtyvät tuleville hyvinvointialueille.

Ehkäisevä päihdetyö on vahvasti asiantuntijaverkostoihin tukeutuvaa ja merkittävää työtä tehdään laajalti eri toimijoiden ja järjestörakenteiden kautta.

Aloitteessa esitetty rakenteellisen sosiaalityön aspektin huomioiminen kaikissa suunnitelmissa on osa ehkäisevän päihdetyön rakennetta ja merkittävää on huomioida teemaan liittyvien strategioiden ja suunnitelmien laatimisessa. Viestintä ja tiedottaminen kuntalaisille ovat osa tulevaa ehkäisevän päihdetyön suunnitelmaa.

Oikean suuntaisilla ja eri tahoilla tuotettujen indikaattoreiden ohjaama tieto ja sen jakaminen niin päättäjien kuin kuntalaistenkin osalta on tärkeää. Kuntakohtainen ja alueellinen ehkäisevän päihdetyön arviointi perustuu suunnitelmissa yhteisiin indikaattoreihin, jotka ovat osa laajan hyvinvointikertomuksen pohjaa. Kertomukset käsitellään kaupungin eri luottamuselimissä ja niiden yhteyteen kuuluu myös aktiivinen tiedottaminen ulospäin vallitsevasta tilanteesta.

Päihteiden haitoista ja niiden vaikutuksista yhteiskuntaan liittyvästä tiedottamisesta vastaavat monet järjestöpohjaiset toimijat, joiden rooli on vahva esimerkiksi henkilöstön koulutuksessa oppia havaitsemaan syntyviä päihderiippuvuuksia. Varsinaisesti eri huumausaineiden terveydellisten vaikutusten arviointi on paikallisen terveydenhuollon ja sen tutkimuksellisten taustayhteisöjen vahvuusalueella ja kunta pyrkii tiedottamaan niistä faktoista, jota näistä yhteisöistä tuotetaan.

Viimekädessä lainsäädäntö ja sen tuomat veloitteet luovat ne rajat ja faktatiedon, jonka vahvistaminen ja edelleen tiedottaminen julkishallinnon yhteisöillä on. Joensuun kaupungin ehkäisevä päihdetyö painottuu vahvasti päihteiden käytön aloittamisen ehkäisyyn pyrkimällä vaikuttamaan koko yhteisön tasavertaiseen ja -painoiseen hyvinvointiin ja sitä edistäviin toimenpiteisiin.

Lähtökohtana on lasten ja nuorten terveiden elämäntapojen edistäminen ja tukeminen turvaamalla tasapainoinen, yhdenvertainen ja turvallinen kasvuympäristö. Tavoitteen saavuttamiseksi tarvitsemme kaikkien aikuisten, niin vanhempien kuin kasvatusammattissakin työskentelevien yhtenäistä tahtotilaa ja voimavaroja.

Valmistelija: nuorisopäällikkö

Hyvinvointijohtajan päätösehdotus:
Sosiaali- ja terveystalvelujen neuvottelukunta päättää

antaa edellä olevan vastauksen kuntalaisaloitteeseen Rakenteellisen sosiaalityön vaikuttamisaspekti ja hoidon riittävyys osaksi hyvinvointi- ja ehkäisevän päihdetyön suunnitelmia.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Nuorisopäällikkö Jouni Erola ja koordinaattori Hilikka Mäkinen olivat kokouksessa asiantuntijoina asian käsittelyn aikana ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn jälkeen.

Sampsa Jääskeläinen poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana.